

Dnevni avaz: Intervju sa prvim zamjenikom visokog predstavnika Roderickom Mooreom

Razgovarao: Sead Numanović

Prvi zamjenik visokog predstavnika u BiH, američki diplomat Roderick Moore ne slaže se s ocjenom mnogih analitičara da je OHR na izdisaju i da se u životu održava samo uz pomoć „strojeva“.

– Ovaj ured ima isti kapacitet i pravni temelj za svoj mandat. Vijeće sigurnosti je i na posljednjem zasjedanju ponovilo svoju potporu OHR-u i korištenju bonskih ovlasti.

No, budimo otvoreni, OHR ne radi izolirano od međunarodnih struktura. Visoki predstavnik izvještava Vijeće sigurnosti, Vijeće za provođenje mira (PIC), daje nam smjernice za rad, naš proračun dolazi od država članica..., dakle ne radimo izolirano.

Ovo je 2013. godina i mi živimo i radimo u okruženju u kojem zemlje napreduju prema Evropskoj uniji, provode se reforme... OHR ne treba sada, kao što je to nekad radio, donositi odluke u ime domaćih političara – kaže Moore u intervjuu za naš list.

Dnevni avaz: Govorite o politici „vlasništva“. Ona se zagovara

već sedam godina i evo nas gdje jesmo. Razmatra li se promjena strategije? Ipak ste i vi suodgovorni za stanje u BiH.

Roderick Moore: Ovo je svjesna politika međunarodne zajednice koja se nekad ovdje baš i ne razumije. No, postoji rastuća razina razočaranja u međunarodnoj zajednici stanjem u BiH. Prošlotjedna sjednica PIC-a održana je u svjetlu nekih bitnih događaja. Postignut je povijesni dogovor Kosova i Srbije. Kako god se to gledalo ovdje, riječ je o vrlo teškim i bolnim odlukama koje su donesene.

Gotovo istodobno, lideri u BiH odbili su donijeti neke ne tako teške, ali vrlo bitne odluke. Unatoč iznimnim naporima međunarodne zajednice, dogovora o presudi „Sejdić – Finci“ nema. Mi možemo pomoći, i to radimo, ali ne možemo natjerati političare BiH da rade svoj posao.

Dnevni avaz: Ipak, sami ste rekli da raste razočaranje u PIC-u. Hoćete li promijeniti nešto u svom pristupu BiH?

Roderick Moore: Mislim da će se sve više razmatrati svi mehanizmi koje međunarodna zajednica ovdje ima na raspolaganju. Ne govorim samo o bonskim ovlastima i OHR-u, već i drugim. No, vjerujem da ćemo nastaviti pomagati, ohrabrivati domaće političare da se dogovaraju, nastojati da se reforme provode... Ako se to ne desi, onda će biti posljedica.

Dnevni avaz: Hoće li biti konkretne akcije?

Roderick Moore: Činjenica je da smo ovdje i da ćemo još ostati. Na PIC-u nije bilo priče o zatvaranju OHR-a. Vidjet ćemo što će dalje biti. Hoćemo li ići u jačanje OHR-a ili iznalaženje nekih drugih instrumenata. Bonske ovlasti ostaju. Nadam se da ih nećemo koristiti u skorije vrijeme, ali ne isključujem mogućnost da posegnemo za njima.

Nekih 99 posto odluka u ovoj zemlji donosi se da ih OHR uopće i ne vidi dok se ne objave – od općina do državne razine. Čak je i Federalna vlada donosila odluke.

Postoji razmišljanje da – kako bi se povećala odgovornost domaćih političara – ne možete stalno mahati bonskim ovlastima. To daje alibi domaćim političarima. U ovom trenutku raspoloženje u međunarodnoj zajednici je da se ovaj nered koji su stvorili domaći političari...

Dnevni avaz: E to stvarno nije točno. Nije li Inzko suspendirao odluku Središnjeg izbornog povjerenstva o izboru predsjednika i potpredsjednika FBiH.

Roderick Moore: O tome možemo pričati. No, očekujemo da domaći političari riješe probleme. Kada govorite o akciji visokog predstavnika, podsjetit ću na to da se on morao umiješati, jer su dvije stranke blokirale politički proces i kršile Ustav. Visoki predstavnik je morao reagirati. Onda smo pokušali posredovati i te dvije stranke...

Dnevni avaz: Mislite dva HDZ-a?

Roderick Moore: ... uključiti u procese. Visoki predstavnik je suspendirao odluku SIP-a dok se dva slučaja na Ustavnom sudu FBiH o ovoj materiji ne riješe. A onda su ti predmeti povučeni od predлагаča. Mi smo se nevoljno umiješali, jer smo morali spriječiti ustavnu krizu.

Ukinut „antikorupcijski tim“

Roderick Moore: Tijelo koje se kolokvijalno zvalo „antikorupcijski tim“, uspostavljeno za vrijeme Miroslava Lajčaka, više ne postoji. U procesu poboljšavanja funkcionalnosti OHR-a ukinuto je više departmana, uključivši i taj. Bojim se da je, u vrijeme kada je postojalo, to tijelo imalo mnogo veću ulogu u javnosti nego što je ona istinski bila u OHR-u – kaže Moore.

Bonske ovlasti neupitne

Roderick Moore: U međunarodnoj zajednici u ovom trenutku

raspoloženje je da se bonske ovlasti koriste kao posljednje sredstvo. Trebamo iskoristiti sve instrumente prije toga. Ako nema drugog načina, ako je kriza na takvoj razini da ne postoji drugi način, onda posežemo za bonskim ovlastima. Dakle, one nisu upitne, ali nisu prvo, nego posljednje sredstvo u našem mandatu i radu – ističe Moore.